

POSTANOWIENIE

25 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 25 stycznia 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi W. N. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Wieliczce
z 30 listopada 2021 r., I Ns 852/16 (I WSC 1/20),
wydanego w sprawie z wniosku L. D.
z udziałem T. F., W. N., M. G., S. P.
o zniesienie współwłasności,

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. orzeka, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania
związane ze swym udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

W. N. – uczestnik postępowania z wniosku L. D. o zniesienie współwłasności
złożył skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia
Sądu Rejonowego w Wieliczce z 30 listopada 2021 r.

Skarżący nie wskazał przepisu prawa, z którym kwestionowane orzeczenie
jest niezgodne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlegała odrzuceniu z wielu przyczyn.

Po pierwsze została wywiedziona od postanowienia sądu I instancji. Skarga
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje zaś
co do zasady od orzeczeń sądów drugiej instancji (art. 424¹ § 1 k.p.c.). Złożenie

tego rodzaju skargi od postanowień wydanych w I instancji jest dopuszczalne jedynie w wyjątkowych, kwalifikowanych przypadkach, w których niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela (art. 424¹ § 2 k.p.c.). Powołanie się na tego rodzaju okoliczności wymaga jednak wyraźnego wskazania w skardze, która z zasad porządku prawnego, względnie jakie konstytucyjne prawa i wolności człowieka i obywatela zostały – w ocenie skarżącego – naruszone, oraz oddzielnego umotywowania, w jaki sposób do powołanego naruszenia doszło (zob. np. postanowienia SN z dnia 7 czerwca 2023 r., I CNP 29/23; z dnia 7 sierpnia 2020 r., II CNP 40/19). Ponadto, wnosząc skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia wydanego w I instancji należy wykazać, że niewniesienie środka odwoławczego nastąpiło z wyjątkowych przyczyn, takich jak przykładowo ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa lub z powodu innych wyjątkowych okoliczności, leżących po stronie osób trzecich (zob. np. postanowienie SN z dnia 18 października 2019 r., II CNP 14/19).

Skarżący nie uczynił zadość żadnemu z tych dwóch dodatkowych wymagań. Po pierwsze nie zawarł w skardze wywodu wskazującego na to, że naruszone zostały podstawowe zasady porządku prawnego lub prawa człowieka i obywatela. Natomiast w celu wykazania wyjątkowych przyczyn, dla których nie złożył apelacji, powołał się na „omyłki księgowo i błędy pełnomocnika”, czyli okoliczności nie mające wyjątkowego charakteru.

Po drugie skarga podlegała odrzuceniu również ze względu na niedochowanie ustawowych wymagań konstrukcyjnych przewidzianych dla tego środka zaskarżenia. Zgodnie bowiem z art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. skuteczne wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wymaga wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny. Sąd Najwyższy wypowiadał się już wielokrotnie, że obowiązek ten jest samodzielnym, odrębnym od innych elementem konstrukcyjnym skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Dlatego niedopuszczalne jest łączenie go z innymi elementami konstrukcyjnymi, w szczególności z przytoczeniem podstaw skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie wszystkie bowiem wady postępowania poprzedzającego wydanie orzeczenia,

wytykane w ramach podstaw zaskarżenia, powodują niezgodność orzeczenia z prawem, i na odwrót, nie wszystkie przepisy naruszone przez sąd w postępowaniu poprzedzającym wydanie orzeczenia są tymi przepisami, z którym orzeczenie jest niezgodne (zob. m.in. postanowienia SN z dnia 26 października 2023 r., I CNP 207/22; z dnia 20 września 2023 r., I CNP 157/22; z dnia 13 kwietnia 2023 r., II PUNP 3/22).

Skarżący nie uprawdopodobnił również w wymagany sposób wyrządzenia szkody spowodowanej zaskarżonym postanowieniem. Podniósł jedynie, że nie zostały na jego rzecz zasądzone odsetki w żądanej wysokości, a ekwiwalent pieniężny został mu przyznany w niewystarczającej wysokości. Zgodnie zaś z utrwalonym stanowiskiem SN samo nieuwzględnienie powództwa nie może być utożsamiane z wyrządzeniem stronie szkody. Nieuzyskanie przez stronę żądanej w postępowaniu sądowym ochrony prawnej w zakresie danego prawa bądź roszczenia nie zawsze prowadzi do powstania uszczerbku majątkowego (zob. np. postanowienia SN: z dnia 29 czerwca 2022 r., I CNP 35/22; z dnia 26 lipca 2023 r., I CNP 191/22; z dnia 21 czerwca 2023 r., I CNP 204/22).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odrzucił skargę jako niedopuszczalną (art. 424⁸ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), o kosztach postępowania o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia orzekł zaś na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

(r.g.)